

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de dóue ori pre septemana: Duminec'a si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditur'a foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cátra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nru 7 ANULU XXI.

Sabiu, in 25 Ianuaru (6 Febr.) 1873.

tru celelalte párti ale Transilvaniei's pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Program'a

despre ordinea esamenelor publice semestr. I. 1872/3 tienende cu elevii institutului pedagogico-clericale alu Archidiecesei greco-orientale in Transilvani'a.

Diu'a lunei Ianuaru.

Inainte de amédi.

Dupa amédi

Joi 25.	Pastoralulu, cler. an. III. Computu cler. an. II.	Computulu pedag. an. II. si cler. an. III.
Vineri 26.	Moral'a, cler. an. II. Gramatic'a cler. an. I.	Gramatic'a ped. an. II. si cler. an. II.
Sambata 27.	Istori'a biser. cler. an. I. cu Isagogi'a.	Pedagogi'a cler. an. III. si ped. a. II.
Luni 29.	Dreptulu canonicu cler. an. II. si Geografi'a cler. an. I.	Geografi'a ped. a. II. si cler. an. II.
Mercuri 31.	Retic'a cler. an. III. si Sciintiele naturali cler. an. I.	Essegetic'a cler. an. II.
Joi 1 Febr.	Dogmatic'a cler. an. I.	Sciintiele nat. ped. an. II. si cler. an. II. Istori'a biser. ped. an. II.

Qui bene distinguit bene docet.

Vedemu ca se discuta de unu tempu incóce in diurnalele nóstre despre procederea politica a románilor mai cu sánge rece decum se facea acést'a in anii trecuti. Modalitatea acést'a de discutiune ni place. Si déca nu-i succede a nimeri adeverulu ni place, pentru ca ne face sa presupunemu, ca acum este interésulu adeveratu de causa, carele pune unu séu altui scriitoriu condeiulu in mâna si-lu invita cá sa pasiesca in publicu cu parerile despre fiitórea procedere.

Aflámu intre alte câte se scriu si indigitarea la procederea cechiloru, cari facu opusetiune in Cislaitani'a si ni se pare ca indigitatiunea acést'a merge intr'acolo, cá sa facea si románii aceea ce facu cechii.

A invetiá dela alii a fostu totu-déun'a unu ce laudabile. Dara intre a invetiá si a imitá pre alii au fostu si va remané pentru totu-déun'a o mare deosebire. Pentru ca vine intrebarea, déca suntu d. e. si la noi acelesi impregiurári cari suntu in Cislaitani'a; déca ne aflámu si noi in aceeași pusetiune, in carea se afla natiunea cehica fatia cu germanii si, dupa tóte acestea, déca cehii au urmatu intru tóte tactic'a romániloru dela 1865 incóce?

Judecându strictu tóte impregiurárele aceste, nu vomu aflá situatiunea nóstra intru tóte egale cu cea a cechiloru. Noi inainte de tóte nu avemu o aristocrati'a si unu cleru asiá de cu influinti'a precum suntu aceste ambe la cehi; noi nu avemu in aceeași proportiune industri'a cechiloru, carea li da o clasa de mijlocu destulu de considerabile; mai departe noi nu ne aflámu in gradulu acél'a amenintiati precum se afla ei din partea germaniloru si in fine, románii nici nu au imitatu baremu procederea cechiloru din res-templu miscáriloru constitutionalu din urma.

Déca aruncámu o privire fugitiva mai întâiu asupr'a cartei europene apoi vomu vedé ca cehii forméza unu icu slavicu strimtoratu intre germanii de nordu, germanii de sudu si intre germanii austriaci. Déca cautámu mai deaprópe la cart'a speciale a monarchiei nóstre austro-unguresci apoi specialu in Boemi'a ii gásimu pre cehi incungiurati si strinsi, cá intr'un cercu, de populatiunea specifica germano-nemtiésca. Mai departe, déca luámu si Moravi'a cu Silesi'a austriaca impreuna le gásimu iérasu impenate cu germanii si puse in vecinatatea colosulu celu

nou si mare nemtiescu, asiá incátu amenintiarea este pentru fia-care momentu de a fi elementulu slavicu aci inghititu de nemti, precum s'a inghititu acela'si elementu in partea cea considerabile a Prussiei si Sassoniei invecinate.

Alt'a cu totulu este situatiunea geografica si etnografica la noi. Románii se afla in massa compacta in capetulu monarchiei resaritene, asiá incátu intre trei millióne de románi abiá voru fi 7—800,000 de alta natiunalitate, avendu in vecinatatea loru apuséna o massa compacta de vre-o 5,000,000 magiari incelestati despre médiá-nópte si despre médiá-di, de populatiuni merunte din elementulu slavicu, si nimic'a mai multu; cáci in vecinatatea nóstra resariténa este o alta massa compacta de alte 5,000,000 románi. De unde aru urmá ca natiunalitatea nóstra nu e nici pre jumetate asiá amenintiata cá a cechiloru, cari au vecini cu multu mai puternici decátu noi, nu numai in privinti'a numerulu dara si a culturei.

Nu aducemu situatiunea acést'a, nici cifrele aceste pentru cá sa dicemu ca ne putemu culcá sa dormimu somnulu fericirei, ci pentru cá sa ne clarificámu pre unu momentu pusetiunea nóstra si pentru cá sa dámu ocasiune cetitoriloru a cugetá putienu, déca este consultu a strigá necontentitu ca perimu, si prin acestu strigatu sa ne paralisámu noi insine ori-ce cugutare, ori-ce miscare in interésulu nostru natiunalu. Nu infatisámu acésta situatiune si aceste cifre decátu pentru cá sa dámu ocasiune cetitoriloru de a cugetá mai linisciti la cele ce au románii sa intreprinda in impregiurárele de fatia, si sa nu fia legati numai si numai de faptele altor'a, ci sa póta ajunge la o judecata carea sa consune cu impregiurárele si trebuintiele nóstre.

De siguru ca in lips'a elementelor de cari dispunu cehii, intielegemu: aristocrati'a, clerulu loru de influinti'a si industri'a de carea se bucura ei de o parte si situatiunea nóstra geografica si etnografica, de alta parte, alt'a trebuie sa fia tienut'a nóstra, decum este cea, amu puté dice desperata, a cechiloru.

Si cu tóte aceste, románii si cându au voitu sa-i imiteze nu iau imitatu si déca se arata astadi cu degetulu la densii si ni se dice: „vedeti ce facu ei“, aflámu o mancitate, unu golu intre procederea loru si a unei párti din románi. Cehii adeca, pre lángá tóta resistinti'a

loru alegu deputati, si cu acesti deputati cauta sa tiena in locu masin'a constitutiunale, pre cându ai nostrii credu ca déca se voru dá simplu in laturi si voru stá locului, tóta lumea se va oprí din cursulu ei.

Dara va dice cine-va, ca considerantele istorice si de dreptu publicu suntu aceleasi si la noi, si de aceea déca suntu ei passivi si noi sa fimu.

Abstragendu dela faptululu implinitu in dóue renduri, ca nici passivitatea romániloru nu sémana cu passivitatea cechiloru, sa ne fia permisu a observá, ca la noi románii nu suntu toti in deplina cunoscintia de causa nici de actele nóstre natiunale proprie numai din tempulu cu dóue decenii de mai inainte. La observarea acést'a ne indreptatiesce si ceea ce ni s'a aruncatu, acum nu demultu, in un'a din foile nóstre, despre pusetiunea nóstra, unde ni se imputa ca amu stá pre terenulu dinainte de 1848. Natur'a luptei constitutiunale este cá a ori-cárei alte lupte, carea se póta cu ratiune, si carea are unu scopu chiaru. Percurga cine-va cu atentiunea cuvenita ce s'a facutu din partea aceea a romániloru, carea a intratu indata la schimbarea lucrurilor in actiune si studieze actele acele si scrierile ce au urmatu pâna in diu'a de astadi si véda, ca óre nu erá in procederea inceputa drumulu celu mai corectu si totu odata si legatu pentru a duce la scopulu nostru doritu, la egalea indreptatire? Cine se va mai indoí despre scopulu nostru, si totu odata si despre terenulu pre care stámu, dupa atâtea câte s'a disu si scrisu din partea nóstra de vre-o siepte ani incóce, se vede ca traiesce in unu cercu fórté tiermuritu de idei politice si se afla pre unu terenu, de unde crede ca nu are sa facea alta, decátu sa bage vina la tóte lucrurile câte se intempla in lume.

In colónele acestei foi s'a facutu o espusetiune destulu de pre largu si in decursulu anului trecut, o espusetiune, carea avea sa se prelucre si sa se desvólte in unu programu natiunalu, si carea, déca suntemu bine informati, au servitu chiaru si de materialu la unu memorandumu celoru ce au compusu conferinti'a cea atátu de secreta din Blasiu, indata dupa prochiamaarea passivitatiei absolute in Alb'a-Iuli'a (ceea ce déca este cum-va asiá, apoi e semnu ca pre terenulu acestu dubitatu se afla si cei ce imbratisiara passivitatea). Eata dara unde aru trebui sa stámu cu totii!

Aru fi dara, cá noi sa scimu fórté bine alege ceea ce este bunu pentru noi si din esperinti'a altor'a; inse acést'a sa o facemu pre lángá distingerea intre puterile altor'a si ale nóstre, intre impregiurárele altor'a si ale nóstre, si apoi in fine sa nu facemu ce-va ce sa aiba trecere numai in intipuirea nóstra, ci dupa cum rece-re natur'a luptei constitutiunale in lumea cu ómenii.

In casulu nostru, deputatii nostri, si mai putieni macaru, aru fi fostu chiamati cá sa intre in lini'a prima in lupt'a constitutiunale, dupa cum facu cehii cându le vine bine, iéra cându nu, tienu câte 82 de locuri góle in diet'a tie-rei; dara la noi románii chiaru si in privinti'a

1100

acést'a nu s'a facutu nici câtu facu acei pre cari ni-i arata unii-alti cu degetulu sa-i imitámu.

Vomú scí noi de aci incolo sa ne aprelitimu púsetiunea nóstra si pre lánge acést'a interesele nóstre? — va aterná, de-si cam târdiu, dela calea pentru carea ne vomu decide cu totii, dupa esperintiele cele triste din cari inainte de tóte vedemu câte gresieli s'au facutu in sinulu natiunei!

Dara apoi inainte de tóte sa invetiámu si sa ne deprindemu in distingerea cea buna reala si adeverata.

Reflessiuni la § 6 lit. d din proiectulu celu non de lege pentru scótele medie.

(Urmare si fine.)

Ne vomu incercá acum a ne dá si noi parerea si a documentá ca decisiunea adusa, déca se va aprobá si de camera este pentru invetiamentu mai multa perniciosá decátu folositoare.

1. Marele pedagogu Pestalozzi dice ca „desvoltarea spirituala a ori-cáruu individu se face dupa natura limbii ce o vorbesce, o limba cá mijloculu prin care primimu si esprimámu ideile sta in celu mai strensu raportu cu desvoltarea spirituala, asiá incátu cugetele nóstre urméza acel'asi necsu, ce 'lu cere topic'a limbii cu care ne-amu deprinsu mai multu. Suntu multi, de esemplu, cari cunoscú o limba straina fórté bine, si totu-si semtu mare greutate in vorbirea ei cáci ei s'au dedatu a cugetá dupa firea limbii ce o vorbescu de obicei. Óre momentulu acést'a nu este de atát'a insemnatate, cá sa fia consideratu la crearea onui proiectu de lege pentru invetiamentulu scóteloru medie? Momentulu acést'a vorbesce aprigu in contr'a punctulu d din § 6. — Cáci conformu punctulu acéstoi'a, unu elevu nemagiaru care a petrecutu clasele normale si gimnasiale inferioare, ajungendu in clas'a V se vede silitu a se folosi de o limba straina. Schimbarea acést'a nu este fára scadere pentru desvoltarea spirituala, cáci pre lánge aceea, ca este silitu a-si acomoda sírulu ideiloru conformu limbii celei nóue, va trebui sa se lupte elevulu cu multe alte greutáti provenitoare din usulu limbii straine in decursu de 2, 3 si patru ani — cu unu cuventu pána

la maturitate, si in lupt'a acést'a déca nu stagnéza desvoltarea spirituala, dara progresu mare nu face.

Asiá dara ce resulta de aci? Nici mai multa nici mai pucinu, decátu ca impunerea limbii magiare la gimnasiale nemagiare este unu peccatu de mórté contr'a principiiloru pedagogice.

2. Vorbindu acum in specia de greutátele ce le íntempina elevulu nemagiaru in diferitele obiecte abstragemu dela matematica, fisica, istoria naturala, istoria universale, unde va avea scolarulu sa invetie de nou multime de termini noi necunoscuti si ne restringemu numai pre lánge limbile cele vechi latin'a si elin'a. E prea cunoscutu, ca ori-ce scriere tradusa perde multu din originalitatea sea, cu câtu mai multu voru perde clasicii latini si elini tradusi intr'o limba atátu de pucinu cunoscuta, dupa cum va fi limb'a magiara pentru ori-care elevu nemagiaru, care ajunge in clas'a V. Autorii clasici se traducú pentru cá sa-si exercieze elevulu cugetarea si judecá'a sea! Esercitiulu acést'a va fi incoronatu de succesu, numai déca se va face traducerea intr'o limba bine íntielésa. Mai departe miturile si povestile latine si eline, imbracate intr'o forma atátu de frumósá, au sa íntuieze si asupr'a inimei elevulu; íntuieze acést'a e posibilu numai déca traducerea se ímbraea intr'o limba, in care sapóte reproduce mai multu dulcéti'a si farmeculu coprinu in originalu. Cum va fi acést'a, cându elevulu se va chinu cu cuvinte necunoscute, a cároru sunetu nu afla resunetu in inim'a lui, a cároru rostire nu atinge córdéle sentiéminteloru lui. Iéta ca se rapescú scolarulu nemagiaru farmeculu celu placutu, care trebuie sa fia motorulu principalu; pentru cá elevulu sa se ocupe cu placere cu traducerea autoriloru, si fára de care o traducere este mai multu o mortificare de spiritu; si care este rezultatulu? Sclarulu celu mai bunu se va desgustá de studiu, séu déca va studiá, o va face cáne cánesce, fára nici o placere. Intrebámu acum pre domnii membrii ai consiliulu de instructiune: Este asiá dara impunerea limbii magiare in atare casu o mesura pedagogica admissibila?

3. Dara sa mergemu mai departe, sa luámu etatea eleviloru. Cându suntu greutátele provenitoare din limba straina mai simtibile, in etate de 20—24

séu 25 de ani, ori in etate de 15—17 ani. Fára indoiéla, in cea din urma, cáci in etate de 15 ani are elevulu mintea prea frageda pentru dá a suportá greutátele acestea, si dupa cum amu aréatatu in punctulu 1, din caus'a acést'a va suferi multu desvoltarea spirituala; in vreme ce unu studentu de universitate in etate de 20 de ani avendu o judecata mai matura, mai usioru va superá tóte greutátele. Potemu constatá, ca multi elevi, stramutati la altu gimnasiu, unde se propuneau obiectele in alta limba, desperándu din caus'a greutátiloru, ce le facea limb'a cea nóua, si-au perdutu gustulu de studiu in au parasitu scól'a, in vreme ce dintre studentii dela universitate, déca nu voru fi fostu alte cause, dara din caus'a greutátiloru provenitoare din limb'a straina de propunere nici unulu n'a parasitu studiulu; ei din contra fiindu mai destoinici pentru dá a suportá greutátele si-au facutu studiele cu succesulu celu máat laudabilu.

Aceste si multe alte defecte de calibrulu acestor'a suntu totu atátea argumente care ne demústra, ca esecutarea decisiunei aduse de on. consiliu de instructiune este atát'a cátu a pune o pétra giganticá in calea invetiamentulu.

Principiele pedagogice moderne ceru in modu imperativu cá invetiamentulu sa se usiureze cátu se póte mai multu; óre punendu-se la gimnasiale nemagiare limb'a magiara cá limba de propunere; silindu asiá dara pre profesorii románi, germáni, serbi, croati, slavoni si italieni a propune studentiloru románi, germáni, serbi, croati, slavoni si italieni tóte obiectele in limb'a magiara nu íntuieze atátu, cátu a pedepsi pre aceste fiintie, pentru ca nu au avutu norocirea séu nenorocirea de a fi stranepoti lui Arpadu? Ne mirámu de dd. membrii consiliulu de instructiune, cari suntu mai intáiu chiamati a íngrigi de íntuieze invetiamentulu, de a-i dá directiunea, ce duce la progresu — ne mirámu dicu de dumnealoru, cu ce consciintia se potura invoí, cá sa esileze limb'a materna, mijloculu celu mai eficace pentru dá a fi profesorii íntuiesi de cátra scolaru, pentru dá a potea repurtá unu sporu corespundiatu cu scolaru loru. Ne mirámu cu atátu mai multu, cu cátu scimu, ca d-loru suntu toti profesori, cari au avutu trist'a esperintia de a nu fi íntuiesi de scolaru vorbindu-le in limb'a loru. Ce va fi, cându profesorii voru fi siliti a vorbi intr'o limba straina scolariloru?! O confusiune babilónica.

Voiesce consiliulu de instructiune latirea si pro-

FOISIÓRA.

Contr'a-critica.

la

Critic'a dlui I. M. Moldovanu.

(Vechi'a Metropolia de N. Pope'a)*

(Urmare.)

Totu asiá esplica lucrulu si P. Maioru dicendu:

Dreptu in Crisovu (alu lui Mathi'a) Metropolitulu acel'a cu numele Iovanchik se dice Metropolitulu din Nandor Alb'a, carea este Belgradulu turcescu dincolo de Dunare, iéra Belgradulu celu din Ardélu, se chiama Alb'a-Iuli'a. Ci aceea nu póte fi indoiéla, cumca cu nebagarea de séma a cancelariei s'au íntemplatu gresiel'a, ca dicendu-se si Belgradulu turcescu Alb'a, si Belgradulu din Ardélu; si pentru deschilnire, Belgradulu turcescu i se pune inainte Nandor, iéra Belgradulu din Ardélu i se adauge Iuli'a; pré lesne s'a íntemplatu scrietoriulu in cancelaria sa puna in locu de Alb'a-Iuli'a, Nandor Alb'a, netienendu-se acést'a de fiint'a lucrulu; si fiindu invetiatu scrietoriulu mai multe a serie despre Nandor Alb'a, cu carea mai multa tréba avea eroii decátu cu Alb'a-Iuli'a. Ba, si din Crisovulu acel'a destutu de respiratu se culege, cum ca Metropolitulu Iovanchik, carele s'au rugatu cátra craiulu Matias pentru románii din Maramuresiu, au fostu din Alb'a-Iuli'a, si nu din Nandor Alb'a. Pentru ca acolo se dicu románii cei din Maramuresiu a fi supusi Metropolitulu Iovanchik. Ci románii din Maramuresiu sa fi fostu cându va supusi Metropolitulu serbu celui preste Dunare din Belgradulu turcescu, in tóta trecu'ta vechime nici macaru o subtire umbra nu se afla. Din protiva Uladislaus craiu, carele indata dupa Matias au urmatu in cramea ungréscá, precum veduramu mai susu, pre Maramuresieni ii vestesce supusi Archiepiscopulu din Ardélu. Nu de airea dara n'au fostu nici Metropolitulu Iovanchik celu din Crisovulu lui Matias Craiulu fára din Ardélu.*

Din acestea se vede dara, ca obiectulu din

cestiune este fórté chiaru, si eu tienendu-me de acést'a chiaritate, socoteamu de superfluu a mai repeti in V. Metropolia aceea, ce P. Maioru ne spune prin acum citatele-i cuvinte.

Cele-lalte din critica: ca apertinentiele monastirei s. archangelu Michailu in Maramuresiu, cuprinse in harthia patriarchulu Constantinopolitanu Antoniu, la p. 24. din V. Metropolia, nu aru fi produse íntocm'a dupa originalu, — precum si ca decretulu regelui Vladislau la de Batthyán leges ecclesiasticae R. Hung. Albae Carolinae 1785. T. I. p. 217, s'aru fi afládu cu o variante pré momentósa, fiindu ca la cuvintele: „Ilariu si urmatorii lui sa dee episcopulu din Muncaciu cuvenit'a reconoscintia, iéra archiepiscopulu din Transilvani'a, celui de acum si celoru viitori, cá mai mariloru sei cuvenit'a supunere si ascultare“, — de Battyán in locu de „Transilvani'a“ aru fi cetindu „Transalpin'a“, — cá unele inca si mai putienú insemnate, le trecu cu vederea.

Acést'a variatiune din urma si-arú avé negreslú insemnatarea sea si ne-arú puté opaci, déca decretulu acést'a alu regelui Vladislavu mentionatu mai susu, impreuna cu cele-lalte trei, dóue ale acelu'asi rege si unulu alu regelui Mathi'a, nu aru fi autentice. Dara de óre-ce acelea suntu date si autentice, cum ne adeveréda P. Maioru,* de cátra capitulu din Belgradu, loculu celu mai credibilu pentru acte si documente vechi publice in Ardélu, trebuie sa incete ori-ce dubietate despre credibilitatea lui.

Acest'a e cuprinsulu criticei dlui M. in nrulu amintitu alu „Archivuluí“. —

Sa trecemu acum la nr. urmatoriu XXXVII.

In nr. acést'a d. M. sare cu critic'a sea indata la partea: „Despre unire si consecintiele ei“ din V. metropolia, combinádu cu acést'a si tractatulu despre metropoli'a unita. Este inse de insemnatu, ca d-lui aici nu se ocupa de locu cu punctele principali — cu miediuulu, esentia lucrulu, ci numai cu lucruri mai secundarie, dupa cum adeca i va fi ve-

nitú densulu mai bine la socotéla, cum se va vedé mai josu.

In partea despre unione, la p. 114 seqq. din V. metropolia, eu 'mi propusei dóue íntrebári principali de resólvitu:

A. Óre adeveratu sa fia, ca cu Metr. Atanasiu toti románii din Transilvani'a s'aru fi unitu impreuna? si

B. Óre adeveratu sa fia, ca unirea aru fi trasu mari folóse dupa sine, pentru natiunea romána?

Si aceste dóue íntrebári ísbu'ti credu prin argumente tari, chiaru si prin fassiuile celoru mai renumiti barbati uniti a le resólvé demústrádu: ca cu Metr. Atanasiu numai o parte mica si neinsemnata a romániloru trecú impreuna la unione, si ea románii, cum urmárite au doveditu si dovedescu, necum sa fia castigatu, dara perdura si inca fórté multu prin unione. Dara anumitu se demústrá in V. metropolia: ca románii, cari trecura la unione cu biseric'a papista, nu se unira din indemnulu loru propriu, ci din indemnulu strainiloru reu voitori natiunei románe, avendu interesele materiali inaintea ochiloru loru, si ca tocm'a pentru aceea unionea este o opera straina, o planta esotica implantata in pamentulu nostru nationalu; ca ea fu o amagire a bietiloru románii de a se lasá cá sa se íntrebuíndie de instrumente órbe, ale intereseloru straine, nimicitorie de interesele adeverate románe; ca ea fú o desbinare a fratiloru, carea cá ori-ce desbinare, si cá totu ce ne veni dela straini, produse mari rele pentru natiunea nóstra, si ca in fine ea, unionea, privita din ori-ce punctu de vedere nu mai are astadi — nici unu sensu!

E bine, resturnat'au d. M. vre-unulu din aceste adeverari? Nici decum.

Dara anumitu la íntrebarea prima d-sea nu respunde chiaru nimie'a, tace despre tóte câte se cuprinde relativu la acestu obiectu in Vechi'a metropolia, prin urmare trebuie sa presupunemu, cursulu naturalu alu lucruriloru, ca d-sea inca consimte in cele ce se afirma acolo din partea autorulu V. metr. Si acést'a ímpregiurare sa ni-o in-

* Istor. biser. §. 156.

* Istor. biser. p. 142.

movarea investimentului prin urmare latirea și promovarea culturii în țările tenatōre de Ungaria, atunci caute că să usiereze investimentul. Facendū din contra, adeca ingreunându-lu, da dovada că nu e condus atātū de zelulū necessariu pentru investimentu, cătu de alte tendinție, și mai cu sēma de tendinția efemera a m a g i a r i s ā r e i, unu morbu de care suferiā și constitutionalismulū incepūtu în Pozsonu, stramutatu la Pest'a și ajunsu la Debretinu.

— Cunōsemu istori'a, pentru că să investimū din patian'i'a altorū popōre, dara mai intāiu să investimū din patian'i'a nōstrā.

Dreptatea și ecuitatea ducū unu statu la înflorire; mijlocele mach'avelistice derapana, slabescu legaturile, care de altcum aci în Ungari'a și asiā suntū în totu loculu aprōpe de disolvere.

Cum li venea magiarilorū, cāndu le impuse ab solutismulū limb'a germāna prin gimnasiile lorū? — Precum nu s'au bucuratu magiarii la impunerea limbii germāne pre tempulū a b s o l u t i s m u l u i; asiā potū fi ei sigori, că nu numai nu se voru bucurā popōrele nemagiare impunendū li-se limb'a magiara, ci voru remustrā în contra astadi, cāndu traimū, cum se dice sub c o n s t i t u t i o n a l i s m u.

Incheiāmū aceste reflexiuni cu cuvintele luate dintr'unu jurnalū germānu; „Aducendū-se acestu proiectu la valōre de lege, se aroncā incendiulū turburārei în mijloculu nationalitātilorū.“

Dr. P o p u.

Diet'a Ungariei.

Siedinti'a din 24 Ianuariu a casei deputatilorū o deschide presientele Bittō la 10 ore. Dintre ministrii erau de facia: Szlavý, Kerkapoly, Pauler, Zichy, Wenkheim, Trefort, Szende. Indata dupa resolvirea formalilorū obicinuite se trece la ordinea dilei și se continua desbaterea bugetului.

G. V a r a d y recunōsce că s'au creatu multe pentru prosperarea țierei, face inse regimulū impulari ca în purcederea sea n'a urmatu nici unu sistemū. Justiti'a s'a despārtitu de administratiune, institutiunile cōrespundiatore pentru acēst'a nu s'au creatu; notariatulū publicu nu esista inca nicairca,

semnāmū bine, căci vomū avē lipsa de ea mai în josu.

Iēra la a dōu'a intrebare ce respunde?

D-sea incepe cu: „La p. 114. autorulū (v. metropolii) tractāndu despre consecințiile uniunei dice: „Romānii necum sa fia castigatu, dara ei perdura și inca fōrte multu prin unire“. Dupā aceea insira relele, de cari romānii au patimitu, fāra sa arate, eameca neesistandū unirea romānii nu aru fi suferitu de acele rele“.

Cetēscā ori-cine v. metropolia, și se va convinge, că relele, despre cari se vorbesce în trens'a, stau în cea mai strinsa legatura cu uniunea, ele suntū rele produse prin uniune. De atari rele le privescu și insiși barbatii uniti (vedi p. 131 seqq. din v. metropolia).

Asiā dara de sine se demustra, că romānii nu aru fi suferitu de acele rele, dēca n'aru fi existatu uniunea.

Dara cum ne-arū potē d. M. demonstrā contrariulū, că adeca acele rele totusi aru fi venitu asupr'a romānilorū, macaru de-si nu aru fi existatu unirea? — eu unclū chiarū cā nu pricepu.

„Ce aru fi potutu perde romānii prin uniune, chiarū nu pricepemū“, dice mai departe d. M.: „Ei nu aveau nici unu dreptu politico, nici unu dreptu nationalu . . . pusetiune sociale, avere, cultura s. a. cum poteau sa aiba nisce ōmeni qui praeter mercedem laboris nihil habebant?“

Si cū tōte acestea ei totusi perdura și inca fōrte multu — multu în tōte, și cū preferinția în o directiune, care le precumpanesce pre tōte.

D-sea insusi ni o areta mai josu cāndu dice: „A urmatu inse totusi unu reu din trens'a (din uniune): „c o r p u l u n a t i u n e i s e d e s b i n ā“. Acestu reu l'amu recunoscutu și ari si'lo recunōsemu și aici. Marturisimū, că de aici a u u r m a t u r e l e i n t r e c u t u s i m a i u r m ē z a s i a s t a d i.“

Ce suntū acestea? Ōre nu suntū ele perderi nationali, rele de cari suferira romānii, și suferu inca si astadi, în urm'a uniunei? rele produse prir ins'a. si uniunea, de cari ei s'aru fi scutitu, dēca nu aru fi existatu uniunea — tōte documentate în v. metropolia?

institutiunea judilorū de pace inca nu s'a introdusu, și asiā judecatoriile trebnie sa se ocupe cu o multime de afaceri bagatele, spre daun'a celorū mai momentōse. — Vorbitoriulū e indestulitu cu raportulū generalū alū comisiunei financiāli si-lu primesce bucurōsu. Dupā parerea sea raportulū este unu festimoniu de paupertate alū regimulū.

Br. G. K e m e n y recunōsce că starea financiāla e seriōsā, inse ea nu da nici o ansa la temeri. Raportulū comisiunei financiāli 'lu primesce. Dupā acesti'a ia K. G h y c z y cuvintulū. Mai nainte de tōte elu afla de bine a dechiarā din partea sea că elu nu privesce starea țierei de desperata. (Aplause vive) E edeveratu că regimulū n'a economisatu bine și cā prin aceea a pregatitu țierei perplessitāti, de care aru fi potutu fi crutiata; inse nici astadi nu e prea tārđia intōrcerea. Vorbitoriulū protestēdi în numele opozițiunei întregē contra aceea cā atacurile stengei aru fi dictate de consideratiuni de partita; numai binele comunu și interesulū statulū a fostu pentru steng'a datatoriu de mesura și astadi se vede că cātu de dereptu a avutu ea. Vorbitoriulū acceptēza raportulū cā basa pentru desbaterea apeciāle inse 'si reserva dreptulū de a face amendamente la porturile singuratece; cū ce siedinti'a acēst'a se incheia.

S a b i i u i n 2 F e b r u a r i o 1 8 7 3 c. n.

Domnule Redactorū! Articolulū D-vōstre de fondu din nr. 4 a. c. a stimabilulū diariu ce redigetū, a datu ansa la unu corespondinte dela „gur'a Oltulū“ + care dupā cum marturisesce e unu „teneru verde“ a esī în interesulū binelū comunū în nr. 5 a „Telegrafulū Romānu“ cū o invetiatura practica la lumina. Objectulū, care si l'a alesu domnulū corespondinte, e stātu de momentōsu încātu mi se pare cā aru meritā ōresi-care discussiune, cū atātu mai multu cū cātu pārerile domnulū + suntū gresite și apte de a seduce o parte a publiculū, prē plecata a urmā unei voci relacite, necunoscendū-si interesele proprie.

Se afirmēza în numit'a corespondinția nici mai multu nici mai pucinu decātu cā legatur'a linielor ferate între Pitesci și Sabiiu aru fi daunōse pentru

Aici d. M. a venitu în contradicțiune cū sine insusi, de ōre-ce aici derima d-sea aceea, cē mai susu insusi a fostu ziditu.

Cum sa-lu scōtemū din acēst'a incurcatura? D-sea ori cā mai susu a glumitu, și aici vorbesce seriōsu: ori cā aici glumesce și mai susu a vorbitu seriōsu. Tertium non datur.

Mai susu a disu cā nu pricepe, cē aru fi potutu perde romānii prin uniune, neavendū nimic'a, și cā relele de cari insira autorulū v. metropolii nu suntū produse prin uniune; iēra aci recunōsce insusi, cā a urmatu totusi unu reu din unire și cā din acestu reu apoi mai urmara inca și alte rele în trecutu și mai urmēza și astadi. Va sa dica: d-sea totu odata si nēga și si recunōsce aceea cē nēga, de buna sēma, pentru cā asiā i va fi venindu mai bine la sōcotēla, — cāci nu-mi vine a crede, sa aiba dōue consciinție deodată.

Apoi ōre acēst'a sa fia critic'a p u r a l i t e r a r i a a d l u i M. ? Acēst'a sa fia fidelitatea, imparțialitatea, adevurulū istoricu n e i n n e c a t u din predilectiune cātra confessiunea sea, neesageratiuni și cele-lalte tōte cātu d-sea le disputa autorelū v. metropolii?

Vedi, dle M., cātu de reu e cāndu omulū se abate dela adeveru, cāci 'si perde cumpetulū și se poticnesce!

Amu disu în v. metropolia, și o repetu și aici, cā natiunea romāna înainte de uniune formā unu c o r p u i n t r e g u n a t i o n a l u, iēra prin uniune corpulū acēst'a se desbinā, și romānii se impartira în dōue castre ostile. Eata perderea, eata reulū celū mai mare! Si fiindu cā unu reu produce alte rele, e tata alū mai multorū rele: de aci apoi urmara tōte cele-lalte rele de cari se bantuirā și se bantuiescu inca bietii romāni în mesura fōrte mare neincetatu. De aci se tienu tōte relele cātu le insira autorele v. metropolii; de aici cele ce le insira între alții Barnutiū: „certele între fii și parinti; bātāile între frati și frati; afurisāniile între preoti și preoti“, s. c. l.; de aici cele ce le dise protopopulū unitu Nicōra Beianulū: „tare me temū, cā nu vomū avē altu folosu din unirea acēst'a, care o amu facutu, ci vomū remanē numai cū ur'a între frati și cū mustrarea cogelulū;“ — de aici în fine

comunele romāne din scaunulū Sabiului și Mercurēi, și „de altmīntrea pre bravulū romānu Sabiiānu“, care lucra în favorulū acestei linie ferate în Bucuresci, aru fi „advocatu sasescu“ „a cārui minte s'aru fi cūperatu cū napoleoni.“

Nesimtiendū-me chiamatu a reflectā ce va la partea a dōu'a a asertiunei și lasāndu respunsulū cūvenitu stimabilulū domnū atacatu observu numai cā cū astu-feliu de calumnii indatinatē pre la noi în tempulū mai nou, nu se documentēza nemicu; de cātu tendinția ōmenilorū de panur'a domnulū corespondinte + de a cautā si aflā la ori-ce ocasiune si la ori-ce întreprindere unu interesu curatu personalu.

Me ocupu dara numai cū partea prima a asertiunei atātu de miraculōsā în secolulū alū XIX. Deschiderea unei drumū de feru, dara mai cū sēma unei linie internationale s'a privitu și se privesce de cāndu s'au inventatu drumurile de feru, cā unu progresu, cā unu faptu, din care au sa traga amendōue țierele folōse. S'a ch-luitu capitaluri imense, s'a ziditu opuri gigantice, de cari va fi spiritulū omenescu superbu totu-dēun'a, cū scopu de a legā țierei învecinate cū sini, și nici munti nici vaste pustietāti n'au fostu în stare a strigā aburului: Stai pre locu! Acum vine unulū și ne spune: Romāni din scaunulū Sabiului și Mercurēi paditi malulū Oltulū, ingraditi-lu bine, diditi unu muru chinesisu sa nu vi se inlesnēscā comunicatiunea cū fratiū vōstrii din Romāni'a, cāci ast'a va fi perirea vōstrā! Si cum acēst'a? Lucru prē simplu! Dupā ōresi-care assiōmū „practicu“ alū domnulū corespondinte în urmarea cārui „contribuie totu la prosperarea și progresarea mea cē opacesce pre inimiculū meu în tienti'a sea“ aru trebū impedecata ducerea liniei ferate Sabiiu—Pitesci din causa cāci prin acēst'a s'aru potea radicā burgeosi'a sasēscā din Sabiiu și mai bine nu cāscigāmū nici noi nemicu cā sa cedemū sa cāstige sasiī ce-va. Adecā si eu și vecinulū meu suntemū seraci, dara mai bine cā sa se inavutiēscā acēst'a remānu si eu lipsitu.

S'a vediatu principiu mai gresitu în economi'a nationala? Sciinti'a si-a esprimatū de multu verdictulū asupr'a astu-feliu de aksiōme egoistice. Scōl'a mercantila din secolii trecuti inca a crediutu cā comerțiulū unei țierei pōte inflori numai atunci, dēca

tōte relele, cātu ne apēsā si astadi, si ne voru apēsā si în venitoriu neinterruptu, pāna cāndu va mai stā acēst'a bariera între noi, care ne impedeca multu, fōrte multu, ch aru si în progresarea nōstrā comuna nationala.

Ori-ce romānu neinteresatu va recunōsce acestu adeveru!

Dara d. M. mai adange la cele de susu: „Inse cauta sa marturisiimū și aceea, cā cultur'a modernā și tōta desvoltarea spiritulū omenescu luara o directiune cā aceea, încātu se pare fōrte incometatu a crede, cā se va mai dā vre-o natiune (auditi espressiune romanēscā!), carea sa remana pre venitoriu nedesbinata în multe confessiuni“.

Totu respectulū cātra convicțiunea fia-cārui omu. Dara fia-mi iertatu a intrebā, care dintre romāni au trecutu vre-odata în trecutu și trece în presentu la uniune din convicțiune? Ōre nu s'a doveditu în v. metropolia, cā uniunea se facū numai din interese materialistice? Ōre nu si astadi diu trecerile, cātu se facu, dela o religiune la alt'a între romāni, se facu cele mai multe numai din scopuri marsiave, egoistice?

Unde e aici vre-o convicțiune?

Tocm'a acēst'a e cē produce scandalū publicu, demoralisēdiā poporulū în gradulū celū mai mare, și impedeca progresulū nationalu.

Aru storni grētia (sit venia!) în cetitori, dēca m'asi lasā mai afundu întrū enumerarea scandalorū ce se comita astadi chiarū la trecerile religiunarie.

Apoi este acēst'a cultura? este desvoltarea spiritulū omenescu? Mai bine nici o cultura, decātu o astfelū de cultura.

Eu credū, cā cultur'a adevērata are de scopu binele și fericirea omulū. Apoi în desbinare sa se afle vre-o fericire omenēscā?

Ōre unde se dice: „Tōta cas'a, cē se imparechiēdiā se va risipi“. Si adevurulū acēst'a va stā pururea neclintitu. Parerea celorū ce dicu, cā desbinarea îndēmna la emulatiune, este cea mai nefericitā idea, — ea 'si afla dejā în dilele mai recente desaprobarea generale.

(Va urmā.)

sa va strică și înapoiă comerțului țierilor vecine și astăzi vedem deschidându-se și toate statele barierele avându în vedere însemnatele avantaje cari li oferă flăoarea comerțului mutualu. Asemenea dovedesc știința ca comerțului într-o țieră nu pôte inflori fără industria. E lucru cunoscutu ca industria în Transilvani'a și specialu cea săsăca e în deplină decadentia. Comerțului, care-lu pörta românii din comunele marginene Salste, Resinari etc. cu fabricatele acestei industrii nu e pré însemnatu, ce în adeveru și dovedesc listele de esportu. Înaintea mea diace o consemnare a esportului în anul 1871 prin „Turnulu-rosiu” și acést'a arata unu esportu de 1119 măji funarii, 358 măji marfuri de pele (hamuri, curele) 1636 măji sticlarii, 3272 măji feru și 917 măji alte marfuri de metalu, iera unu importu de ciro'a 2300 boi și vaci, 44525 oi, 44636 porci. Într'adeveru cifre modeste și putienu câstiga va fi rezultatu deca traiescu 70,000 de ómeni din negociulu acést'a. Caus'a însă ca negociulu prin „Turnulu-rosiu” n'a potutu luá unu aventu asiá de mare e de caatatu tocmai în lips'a de comunicatiune, neesistându o șioseă și fiindu comunicatiunea din Sabiu d. e. cu Berlinulu mai usióra cá cu Râmniculu. Dara și negociulu acestu micu va încetá în momentul acél'a, cându linile ferate din Români'a libera voru fi legate la alte puncte cu cele transilvane d. e. Petrosieni Brasiovu etc. Atunci va veni tempulu laudatu de domnulu + adeca cându burgeosi'a sésca din Sabiu va fi ajunsu la sépa de lemnu dara și comunele române din juru nu voru stá cu multu mai bine și o mare parte din poporatiunea româna va fi silita a luá-o preste munti.

Linia ferata Sabiu—Pitesci e dara o necesitate, o întrebare de viétia pentru poporatiunea româna din jurulu Sabiului și e de doritu sa se dădesca cátu de curendu. Dá! burgeosi'a săsăca din Sabiu aru câstiga prin linia acést'a ce-va dara românii cu multu mai multu. O poporatiune numeroasa, activa, inteligenta aru aflá ocupatiune avantagiósa midilocundu comerțului între Români'a mica și o parte a Transilvaniei. Reșinarénului, Boitianului, Salisténului i va trebui numai a cincea parte a timpului care i-a trebuitu pâna acum și si va potea întörce de cinci ori capitulu care l'a întorsu pâna acum numai odata. Si în fine are burgeosi'a săsăca din Sabiu óre unu privilegiu de a avea singura o industria? Multiamita lui Dumnedieu celu pucinu pre terenulu economicu a caditu privilegiu și pentru ce sa nu creamu și noi o industria, sa fimu și noi producatori? Neintrându în lupta nu vomu progresá și spiritulu timpului trece preste noi lasându-ne la o parte.

A!, mi se va responde cu domnulu +, nu voimú sene opunemu pentru totu—deun'a liniei ferate Sabiu—Pitesci, voimú numai, ca poporatiunea româna sa se prepare, sa-si marésca capitalele, cáci capitalele cele mari straine voru delatorá pre Români' cu capitalurile mici. Curiósa obiectiune! cându va veni timpul acél'a, cându vomu potea dice: Suntemu preparati, fiva preste 3, fiva preste 5, fiva preste 10 ani? Deca vomu asteptá pâna cându voru fi capitalele nóstre asia de mari cá cele straine vomu veni prea tardiu. Capitalele nóstre nici dupá multa asteptare nu s'aru potea mesurá cu capitalulu mare strainu și într'altu modu aru fi a se face concurentia capitalulu mare nu prin asteptare. Aru duce prea departe aici a discutá modalitatile diferite, amintescu însă numai unu midilocu, cu care s'a inputu nu fara efectu în timpul mai nou lupt'a cu capitalulu mare adeca asociatiunea capitalulu mici.

Nu vomu fi noi în stare a modificá regulele desvoltarei și creșterii capitalelor. Si e lucru cunoscutu ca nu în comune rurale se desvólta capitalulu ci în orasid unde si afla comerțulu centru. Aici este daru terenulu care trebuie sa-lu ocupámu și dáca nu-lu vomu ocupá de timpuriu voru veni și mai tardiu va fi mai greu a-i scóte din positiunile firme. În lumea economic'a cá și în lumea fisica unu locu nu pôte stá golu; natur'a are oróre de golu cum dicu fisicii.

Sa nu asteptámu se începemu lupt'a cu unu contrariu pré puternicu ci se începemu lupt'a acum cându e și contrariulu slabu.

Din causele aceste proiectulu liniei ferate Pitesci Sabiu aru trebui partinitu din partea comunelor române din seannulu Sibiului și Mercurei cu toate poterile, promovându linia acést'a, interesele lor în tota privinti'a.

Camerele legiuitoare din Români'a libera însă voru sci—nu e de dubitatu—și cu ocaziunea acést'a sa apretiuésca însemnatarea unei linii ferate internationale precum a știutu sa indiestreze Români'a cu drumuri de feru pre lângă cele mai mari jertse. Barbatulu acél'a în fine, care lucra în Bucuresci pentru realizarea proiectului nu st'aru potea câstiga merite mai mari pentru românii din tienutul Sibiului, cá cându aru avea lucrările lui succesulu doritu. Generationile viitoare și voru aduce a minte de numele lui cu multiamita.

Dr. A. B.

Varietăți.

** Dlu ministru-presiedinte Szlavý este investitu cu demnitatea de consiliariu intimu alu Majestăției Sele, pre lângă dispensare de deponerea țarsei cuvenite.

** Dumineca sér'a a avutu locu o intrunire a mai multoru români la P. Archimandritu și Vicariu arhiepiscopescu Nicolau Popo'a la o mésa splendidă. Ací au fostu, pre cátu au permisu localitatea unu numeru frumosu de inteligentia preoti, și laici români de ambe confesiunile. Mesenii au fostu animati de siguru de acést'a convenire, dara și de toastele cari s'au radicat. Dec ceriulu cá cuvintela rostite de P. Archimandritu, dlu c. r. capitaniu în pensinne Const. Stezaru, Elia Macelariu etc. sa aște resunctu în animele tuturor româniloru.

† Titu și Iuliu Hatiegu anuncia cu anima înfrânta mórtea multu iubitolu loru tata Ioanu Hatiegu invetiariu din Belintiu, urmate dupa unu morbu scurtu în 18/30 Ianuaru 1873 în alu 67 anu a vietiei sefe. Remasitiile trupesci se voru înmormentá în Belintiu la 19/31 Ianuaru a. c. Fia-i țieren'a usióra.

** Multiamita publica.

Prea Onorate Domnule Redactoru! Bine-voiti a primi în colónele st. dvóstre jurnalulu „Telegrafulu Român” urmátorea colecta dto 11 Iuniu 1872, facuta în favórea bisericei dđinde gr. or. din Iacobsdorsu, precum: Ioanu Laticu parochu 40 fl. v. a. Moisi Draganu 5 fl. v. a. Ioanu Bortmes 5 fl. v. a. Mich. Schefend 5 fl. v. a. Mch. Henner 5 fl. v. a. D. par. ev. Wilhelm Kaufman, d. lv. ev. I. Barmes, d. jude com. I. Clocher și G. Henner crucea turnulu. D. George Rauh jude, crucea Altariului, d. Franz Gold unu stánginu de piétra. D. Fr. Holato'a 5 fl. v. a. I. Suts. 2 fl. M. Boiu 3 fl. N. Ducu 3 fl. Ioanu Craciunu 2 fl. Ilie Ónce 1 fl. Cost. Pitu 1 fl. P. Raduts 1 fl. Cand. Borgo 1 fl. P. Laticu 1 fl. P. Chr. Rotariu 1 fl. P. I. Grecu unu sfetnicu micu, preotés'a M. Ciocla 3 sveri și în cutia dela mai multi facatori de bine 34 fl. 3 xr. v. a. pentru toate aceste daruri frumóse donate bisericei nóstre se aduce dd. daruri multiamita publica, cu care remánemu

Ai prea onoratu dvóstre

pentru comitetulu parochialu
Ioanu Laticu
Parochu și presiedinte.

** Tabelele sincronistice cu privinti'a la istoria coloniilor romane, de dlu Dr. I. M. Lazaru din Nasendu, le-amu primitu și noi în septamán'a acést'a Dumineca și cu placere și multiamire amu percursu fasciculu întregu. Salutámu cu bucuria mare aparitiunea acestoru tabele și pre lângă recunoscinti'a ce datorimú dlui Dr. Lazaru, cáce au luatú asupra-si edarea lor, nu potemu trece cu vederea și pre acela pré stimatu barbatu alu natiunei nóstre, carele între impregiurári destulu de nefavorabile pentru densulu și pre lângă colosale spese au doveditu decenii întregi o paciéntia admirabile și unu studiu intensivu intru procurarea fontaniloru din cari acum vedem ca scóte dlu dr. Lazaru materialulu acestu nepretiuibile pentru istoria nóstra natiunale. Dându acestu tribut adaverului ne exprimemu și dorinti'a cá sa vedem continuarea cátu mai curendu.

* Ventu orcanicu a suflatu aici mai trei zile și dóue nopti fără intrerumpere, fără de a aduce vre-o schimbare în secet'a ce domnesce în iérn'a acést'a (cu o mica exceptiune în septamán'a trecuta, cându flusturase putiena ninsóre, a cărei urme nu se mai cunoscu).

** Foc u. Dumineca sér'a înainte de 10 óre au eruptu focu în cetatea de josu (strad'a noua și a pelariloru). Fiindu foculu ajutatu de ventulu celu ce suflá a mistuitu vre-o câte-va case și siopuri. Pagub'a ce a causatu acestu focu este mare. Foculu se dice ca a fostu pusu. Suspicionatulu se afla în mán'a justitiei.

** În Magierusiú districtulu Brasiovului s'a deschisu unu birou postale.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunii de preotu în vacant'a parochia Lapugiu-inferioru cu fili'a Ohab'a din protopopiatulu Dobrei, sa escrie concursu cu terminulu pâna la 25 Februariu a. c. st. v. în carea di se va tiené și alegerea.

Emolumentele suntu: pre lângă stol'a usuata. Casa parochiala cu o grádina arátore de unu jugeru lângă ea, canonica portiune 8 jugere aratoriú și 9 jugere fenatiu dela I și II, — și dela 130 numeri de case a dóue mertie—260 mertie cucuruзу nesfarámatu.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia voru avé sa-si tramita recursele lor instruite în sensulu Statutului Organicu, adresate comitetului parochialu, la subscribulu pâna în terminulu indicatu.

Dev'a 20 Ianuaru 1873.

pentru comitetulu parochialu

Ioanu Papiu

Protopopu.

(1—3)

Citatiune edictale.

An'a Tom'a din Cohalmu, carea de mai multi ani tragenându procesulu incaminatu pre cale ordinaria asupr'a barbatului ei Pavelu M. Danciu gr. cat. totu din Cohalmu, și acum de cinci ani pribegindu în lumea larga — conformu testimoniului antistei comunale, — nesciundu-se ubicatiunea ei, se citédia cá în terminu de 1 anu și o di sa stea înaintea acestui foru matrimoniale, cáci la din contra procesulu matrimoniale, acum de nou urditu asupr'a-i, în poterea SS. canóne, se va decide si în absentia ei. Cohalmu, 2 Ianuaru 1873.

Forulu matrimonialu gr. resarítenu
alu Cohalmului:

Nicolau D. Mircea

Adm. prot.

(1—3)

Edictu.

Mari'a Nichi Ionutiú de religiunea gr. resarit. din Felmeru, carea de mai multu tempu a parasitu pre legiitulu ei sociu Moise Cálți'a, se citédia prin acést'a, a se infacisiá înaintea subsemnatului foru matrimonialu, cáci din contra, dupa decurgerea terminulu de unu anu și o di, se va aduce sentintia asupr'a actionei sociului seu și în absentia ei. — Cohalmu, 13 Ianuaru 1873.

Forulu matrimonialu gr. resarítenu
alu Cohalmului:

Nicolau D. Mircea

Adm. prot.

(1—3)

Edictu.

Mari'a Andreiu Munténu din Ariusdi soci'a legitima alui Andreiu Axente din Elópatok, ambii de relegea gr. or., carea de 3 ani au parasitu patri'a și pre sociulu seu fara a se sci loculu aflárei sefe, se provóca prin acést'a cá în terminu de unu anu de dile dela datulu de mai josu, sa se presentedie înaintea forului matrimoniale subscrisu, pentru ca la din contra, procesulu matrimoniale intentatu de susunumitulu seu barbatu se va otári si în absentia sea.

Forulu matrimonialu gr. or. alu tractulu Heghigului.

Ioanu Mog'a

Adm. prot.

(1—3)

Publicatiune.

Din partea subscrisei episcopii, se face cunoscutu, ca padurea de Bradu și Molitvu dupa muntele Boiu séu Diham din Prahov'a proprietatea S. bisericei gr. or. din Resnovu, — se da în taere prin licitatiune crescenda, — care se va tienea la 30 Ianuaru 1873 st. v. la 11 óre dimineti'a, în scól'a gr. or. din Resnovu.

Conditiiunile de licitatiune se pota vedea și pâna atunci în toate dilele — la subscri'a epitropia. Epitropi'a bisericei gr. or. din Resnovu, în 7 Ianuaru 1873.

(2—3)